

Fakultativ uteslutning – Exemplet konkurrensbrott

Olof Larsberger
23 november 2017

Konkurrensbrott

- Tidigare: Insorterades under "allvarligt fel i yrkesutövningen"
  - Mål C-470/13
  - Kammarrätten i Stockholm 3725-13
  - Kammarrätten i Stockholm 4081-13
  - Kammarrätten i Göteborg 1425-16
- Nu: Egen uteslutningsgrund

Konkurrensbrott

- En upphandlande myndighet får utesluta en leverantör om:
  - (i) myndigheten har "tillräckligt sannolika indikationer" på att (ii) leverantören ingått överenskommelser med andra leverantörer som (iii) syftar till att snedvrída konkurrensen
- Att leverantören beviljats s.k. eftergift begränsar inte bestämmelsens tillämpnings-område
  - Kan dock få betydelse vid proportionalitets-bedömningen

Vilka konkurrensbrott omfattas?

- Konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap 1 § KL/artikel 101 EUF:
  - Horisontella samarbeten
  - Vertikala samarbeten
  - Syftesöverträdelser
  - Enbart effekt?
- Missbruk av dominerande ställning enligt 2 kap 7 § KL/artikel 102 EUF omfattas inte

Vilket beviskrav gäller?

- "Tillräckligt sannolika indikationer"
  - Vad innebär detta i praktiken?
  - Lagakraftvunnen dom kan inte krävas (C-465/11)
- HFD 2013 ref. 61:
  - "Myndigheten gjort det sannolikt att leverantören gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen"
  - Omprövningsbeslut från Skatteverket enligt vilket leverantören deltagit i förfaranden med osanna fakturor tillräckligt

Vilket beviskrav gäller?

- Beslut om s.k. gryningsräd tillräckligt?
  - 5 kap. 3 § KL: "Anledning att anta"
- S.k. avgiftsföreläggande (3 kap. 16 § KL) tillräckligt?
  - Ja, enligt Kammarrätten i Stockholm (mål nr 3727-13 och nr 4081-13)
- Beslut av Konkurrensverket att väcka talan om konkurrensskadeavgift tillräckligt?
  - Ja, enligt Kammarrätten i Göteborg (mål nr 1425-16)

Vilka förhållanden är relevanta?

- Bedömningen ska ta sikte på förhållandena vid tidpunkten för beslutet (HFD 2013 ref. 61)
- Spelar det någon roll om förhållandena därefter har förändrats?
  - Frågan ställdes aldrig på sin spets i HFD 2013 ref. 61
  - Nej, enligt Kammarrätten i Göteborg (mål nr 1425-16):
    - Rätt av UM att utesluta då Konkurrensverket stämt
    - Att Konkurrensverkets talan därefter ogillades i första instans bedömdes sakna betydelse

Processen

- Leverantören ska ges tillfälle att yttra sig
- Proportionalitetsbedömning
- Self-cleaning
- Tidsfrister
  - Inga uttryckliga tidsfrister i de svenska lagarna
  - EU-direktivet artikel 57.7: Tre år från "dagen för relevant händelse"

Några utmaningar...

- Påverkas leverantörers incitament att acceptera avgiftsföreläggande negativt?
- Påverkas leverantörers incitament att ansöka om eftergift negativt?
- Ska ansökan om konkurrensskadeavgift alltid anses tillräcklig för beslut om uteslutning?
- Om EU-direktivets tidsfrist om 3 år från "dagen för relevant händelse" blir styrande:
  - Betydelse för uteslutning i samband med komplexa konkurrensärenden?

Tack!

Olof Larsberger
Advokat

Kastell Advokatbyrå AB

Stureplan 13, Box 7169

SE-103 88 Stockholm

Mobil +46 (0)72 531 62 40

E-post: olof.larsberger@kastelladvokatbyra.se

www.kastelladvokatbyra.se